

Helge Skovs ordinationstale

Taler

Helge Skov
Biskop

Dato

16. marts 1983

Sted

Ribe Domkirke

Omstændigheder

Denne tale er holdt ved Ingrid Lisby Schmidts ordination

Prædikentekst

Peters Første Brev kapitel 2, vers 9

VALGT AF MENNESKER – VALGT AF GUD

Det hellige ord, som jeg på denne din indvielsesdag særlig vil lægge dig på hjerte skriver apostlen Peter i sit første brev andet kapitel, vers 9:

“Men I er en udvalgt slægt, et kongeligt præsteskab, et helligt folk, et ejendomsfolk, for at I skal forkynde hans guddomskraft, som kaldte jer fra mørket til sit underfulde lys”.

Peter henvender sig med de ord, jeg nævnte, til de lilleasiatiske menigheder, hans brev er sendt til. Det er gennem århundreder hørt af kristne som ord om deres kaldelse til et udvalgt præsteskab. Jeg vil, som jeg nævnte, særlig lægge dig ordet på sinde som talt til dig, der nu skal ordineres. Du er valgt til at være præst i Varde menighed, og det vil sige, at du har fået et særligt arbejde at varetage i menigheden, som forkynder, lærer og det meget andet, der lægges hen til en præst i uernes og årenes løb.

Du har fået en myndighed at udøve! Og myndighed giver ret og pligter. På ganske bestemte områder får du dine juridiske beføjelser og får magt til at bestemme, hvordan du vil løse opgaverne. Men myndighed betyder også pligt til at have omsorg for dem, der er indenfor ens myndighedsområde. Og i dagens Danmark kan det måske være særlig påkrævet at nævne det enkelte menneske,

hvis frihed du altid må være parat til at værne overfor personlige overgreb fra formyndere af den ene eller den anden slags, hvadenten de optræder enkeltvis, eller som det uhyre, der kalder sig den offentlige mening.

Uden at opfordre dig til utaknemmelighed overfor Varde menighedsråd, der har valgt dig, vil jeg gerne gøre dig klart, at det ikke er dette valg, der giver dig din egentlige myndighed som præst. Den gives dig ovenfra – som alle gode gaver gør.

Vor fornemste menighedsråds-beføjelse er at vælge præst – det er sandt. At vælge det menneske, man vil sætte til den bestilling i menigheden. Men i dag er vort demokrati ved at blive helliggjort i sig selv, så det er nok på sin plads at gøre opmærksom på, at både vort folkestyre i særdeleshed og vort forhold til tilværelsen i almindelighed ikke kun består i det at være vælgere. Et demokratisk samfund forudsætter ikke blot folkevalgte personer i folketing og i alle vore folkevalgte råd i amter, kommuner og menigheder. Det forudsætter også et uafhængigt retsvæsen og uvildige embedsmænd, der sørger for, at retten sker fyldest så godt, som det er menneskeligt muligt.

Jeg vil gerne ved din ordination understrege din frihed i forhold til dine vælgere, når det gælder udøvelse af dit embede! Der har været røster fremme om, at præster skulle et år på prøve, før de kunne fastansættes i en menighed. Det ville gøre den uafhængighed, der tilsikres dig ved din udnævnelse og din ordination, til mundsvejr. Og det er den ikke.

En af de største vanskeligheder, når man taler med mennesker om, hvad kristendom er, er den, at de fra ganske små er blevet vant til at forstå deres tilværelse som en række valg, de har helt i deres hånd. Det bevidste og aktive menneske er højt i kurs, og man vender sig f.eks. undrende mod vor kirkes barnedåbspraksis og finder det latterligt, at man kan blive medlem af kirken uden nogen personlig stillingtagen. Man vender sig uforstående mod den påstand, at i livets mest afgørende forhold, kan mennesket hverken gøre fra eller til med al sin vælgen og vragen. Man vælger ikke sine forældre, og man vælger ikke foråret, der efter vintermørket kommer med lysvæld i disse martsdage, hvordan vi end er til sinds. Det dybeste i vor tilværelse beror på en ubeviselig påstand, der høres og troes, fordi den selv vil. Det egentlige i tilværelsen beror ikke på vort valg, men på at vi er valgt.

Til dig, der skal være præst for Varde menighed og blandt andre for unge mennesker, vil det nok blive sagt, at ungdommen vil høre kristendommen skildret som de vælgendes og aktives bevægelse. Når sådan tale lyder, beder jeg dig holde fast i, at evangeliet taler, før det taler om menneskets valg og aktivitet, om Guds valg af mennesker, hvorpå alt kristelig talt beror. De kritiske røster, der gerne taler på de unges vegne, stiller i en forbavsende grad mennesket i centrum, hvad der kun kan føre ud i formynderiets og moraliseringens skæbnesvangre misforståelser, når det gælder om at vise mennesker, hvorpå deres liv hviler.

Du er valgt til at forkynde for menigheden, at den er et af Gud udvalgt præsteskab. Du er valgt til utrætteligt at holde fast i, at i forholdet til Gud er vi valgt. Din myndighed kommer ikke af, at du er valgt af mennesker, men fra det budskab, du er sat til at gøre gældende, det bedste du har lært.

Du hørte i evangeliestykket, der blev prædikeret over sidste søndag, at skarerne kom og ville gøre Jesus til konge. Men han betakkede sig. Han ville ikke være valgt til sit embede af mennesker, for han vil ikke være afhængig af deres vælgen og vragten, fordi han så ikke kan sige det, vi mest trænger til at høre: at vi ikke med vor stemmeseddel i hånden er midtpunkt. Det er Gud, og magten er hans. Derfor blev han på den plads, der var tildelt ham og lod sig ikke sætte på nogen anden. At være menneske af menneskers nåde er umuligt for den, der er menneske af Guds. Det er hans grundlag. Kun ved at stå fast på det lægger han grunden til det nye fællesskab, som ikke beror på menneskets yndest og gode vilje, men på Guds.

Det man selv har valgt, er på en måde underlagt en og beholder kun sin gyldighed så længe, man holder fast ved det. Men det, der er en givet, kommer aldrig helt i ens vold. Det har stadig, hvor forkrammet og ødelagt det så er, noget af giveren over sig, for det vilkår kan aldrig ændres, at det var noget jeg fik. Det er udtryk for en andens vilje med mig, og hans ord vil stadig, så længe det lyder til mig, kalde mig tilbage fra mine misforståelser og holde mig fast.

I det ord er også den guddomskraft, der kan fastholde en præst ved det, der blev givet ham som hans embede. Det er den evangeliske frimodighed, du får brug for, når du – som præster som andre mennesker så ofte gør – mener, at de er det midtpunkt, hvorefter alt drejer sig. Den misforståelse kan overfalde dig, når du synes, at alt er succes, såvel som i mismodets stund, hvor man synes, ens arbejde er helt omsonst. Så er det godt, at livets tyngdepunkt er flyttet, så du kaldes på

plads, kaldes ud og op til dagens gerning. Gud give dig frimodighed dit
præstekald at ære!

AMEN

Kilde

Skov, Helge: "Blomstre lad muld hvor de træde. Prædikener og ordinationstaler", s. 89-92.
Forlaget ANIS, 2. opl. 1993

Kildetype

Dokumentation i bogværk

Tags

Ordinationstale, Prædiken, Prædikener fra 1900-tallet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/helge-skovs-ordinationstale-1983>